

PLANO POVEIKIS (EFEKTO KRITERIJAI)

Prioritetas	Vertinimo kriterijus	Planinė reikšmė	Faktinė reikšmė	Ekspertinis įvertinimas
Plėtoti inžinerinę ir transporto infrastruktūrą verslo ir gyvenimo sąlygoms gerinti	Paslaugų įmonių skaičius 1000 gyv.	5,3	2,24	Sėkmingai plėtojami ir renovuojami šilumos energijos bei vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklai. Pagrindinis finansavimas šiems projektams buvo skirtas valstybinio planavimo (vandens projektams) ir konkurso būdu (šilumos projektams). Siekiant sumažinti šilumos nuostolius ir padidinti šilumos tiekimo patikimumą, rekonstruoti ir modernizuoti šilumos tinklai Molėtų, Utenos, Visagino, Ignalinos ir Zarasų miestuose. Pastatyta Utenos rajoninė termofikacinė katilinė. Jėgainė gamina 53,2 GWh šilumos ir 13,0 GWh elektros per metus. Naudojami vietiniai ir atsinaujinantys energijos išteklių (biokuras). „Anykščių vynas“ teritorijoje įgyvendinamas projektas, pagal kurį planuojama įrengti 4 MW vandens šildymo katilą, naudojantį biokurą. Šilumos kainos vartotojams nuo 2013-01-01 iki 2014-01-01 sumažėjo Utenoje (nuo 19,13 iki 16,02 ct/kWh ir yra mažiausia šilumos kaina tiekama gyventojams Lietuvoje), Zarasuose (nuo 22,87 iki 20,49 ct/kWh), Visagine (nuo 27,27 iki 22,01 ct/kWh), Anykščiuose (nuo 32,86 iki 28,04 ct/kWh, tačiau yra 9 vietoje nuo galo iš 49 centralizuotų šilumos tiekimo įmonių Lietuvoje). Nežymiai padidėjo šilumos kainos Ignalinoje (nuo 18,35 iki 18,47 ct/kWh ir Molėtuose (nuo 17,17 iki 18,55 ct/kWh). Lyginant su kitais Lietuvos regionais šilumos kainos Utenos regione, išskyrus Anykščius, yra konkurencingos ir palankios gyvenimo sąlygoms ir verslui. Įrengti vandentiekio ir nuotekų surinkimo tinklai Utenos, Zarasų, Ignalinos rajonuose ir įrenginėjami Anykščių rajone. Anykščių mieste ir šalia esančiame N.Elmininkų kaime pajungti 238 abonentai arba 547 gyv. (padidėjo 4,4%) prie nuotekų tinklų bei 264 abonentai arba 607 gyv. (4,9%) prie
	Kelionių autobusu skaičius vienam gyventojui per metus	94,2	20,1	

			<p>vandentiekio. Zarasų mieste prie nutiestų nuotekų tinklų prisijungė 304 gyventojai., prie vandens tiekimo tinklų – 134 gyventojai. Ignalinos kaimo vietovėse daug vandentvarkos projektų vykdomi pagal LEADER programą (Dūkštelių ir Grikiapelės kaimuose įrengtos geležies pašalinimo iš vandens sistemos, Kazokinės kaime įrengta nuotekų tvarkymo sistema). Iš viso kaimo vietovėse dar įgyvendinami 27 vandentvarkos ir nuotekų šalinimo projektai.</p> <p>Bendra geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina Utenos mieste - 6,28 Lt už 1 m³, tame tarpe: 1 m³ geriamojo vandens - 2,88 Lt; 1 m³ pašalintų nuotekų - 3,40 Lt.; Ignalinoje geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo vartotojams, kuriems vanduo apskaitomas bute – 9,06 Lt/m³ (be PVM), iš to skaičiaus: geriamojo vandens tiekimo – 3,61 Lt/m³, nuotekų tvarkymo – 5,45 Lt/m³; Anykščiuose 8,06 Lt už 1 m³ (su PVM) geriamojo vandens - 3,15 Lt/m³; 1 m³ pašalintų nuotekų - 4,91 Lt. Palyginimui Klaipėdoje geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo vartotojams, kuriems vanduo apskaitomas bute nuo 2013-08-01 5,31 Lt su PVM (geriamojo vandens tiekimo-2,638 Lt, nuotekų tvarkymo-2,674 Lt); Šiauliuose nuo 2014 sausio 1 d. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo vartotojams, kuriems vanduo apskaitomas bute 6,92 Lt/m³ be PVM , geriamojo vandens tiekimo- 3,04 Lt/m³, nuotekų tvarkymo-3,88 Lt/m³.</p> <p>Tiekiamų paslaugų kaina labai priklauso nuo vartotojų skaičiaus, todėl Utenos apskrityje Utenos mieste šių paslaugų kainos yra palankiausias gyvenimo sąlygoms ir verslui.</p> <p>Nors pasiekti neblogi rezultatai gerinant šilumos ūkį ir vandentvarką, atsižvelgus į didelę šių ūkių infrastruktūrą, būtinas tęstinumas iškeltų uždavinių įgyvendinimui ir 2014–2020 m. Nepakankamas buvo verslo, investicijų ir</p>
--	--	--	---

				<p>pramonės potencialo skatinimas. Būtina sukurti verslo plėtros ir užimtumo didinimo paskatų sistemą.</p> <p>Nepakankamai vykdomos priemonės pritraukiant investicijas plėtojant transporto infrastruktūrą. Reikalingos investicijos autobusų stočių, rajono autobusų stotelių renovacijai ir aplinkos tvarkymui bei viešojo ekologiško transporto plėtrai. Priemonių įgyvendinimui nepakanka skirtų lėšų, ribotos savivaldybių finansinės galimybės. Būtina dalyvauti tarptautinėse programose, ieškoti naujų finansinių galimybių priemonių įgyvendinimui.</p>
Verslo konkurencingumo didinimas, tvari kaimo plėtra	BVP gyventojui lyginant su Lietuvos vidurkiu	100%	64,9%	<p>Utenos regiono įmonės labai aktyviai dalyvavo įgyvendinant priemonę „Įmonių konkurencingumo didinimas ir plėtra“. Šiai priemonei konkursų atrankos būdu buvo skirta virš 23,9 mln. Lt ES paramos, pačios įmonės prisidėjo privačiomis lėšomis virš 12,19 mln. Lt. Įgyvendinti 32 projektai. Įdiegtos verslo valdymo ir vadybos sistemos, naujos gamybos linijos, įdiegti gamybos operacijų bei veiklos organizavimo procesų optimizavimai, panaudojant inovatyvius technologijų sprendimus.</p> <p>Neplėtojama verslo rėmimo sistema stiprinant savivaldos institucijų ir verslo įmonių bendradarbiavimą, rengiant ir įgyvendinant bendrus projektus. Nėra parengtų ir įgyvendintų investicinio patrauklumo didinimo programų. Nėra įsteigtų pramoninių zonų ir parkų. Nesudarytos sąlygos įmonių klasterizacijai. Nepakankamai ugdomas gyventojų verslumas ir remiamos naujai steigiamos įmonės. Nėra steigiami verslo inkubatoriai. Nėra sukurtų naujų stambių pramonės įmonių.</p> <p>Nors sėkmingai buvo plėtojama turizmo infrastruktūra, išlieka poreikis vystyti naują turizmo ir sporto infrastruktūrą, gerinti saugomų teritorijų ir kultūros paveldo objektų panaudojimą turizmo plėtrai. Taip pat reikia plėtoti turizmo išteklių ir paslaugų rinkodarą.</p>
	Materialinės investicijos vienam gyventojui lyginant su Lietuvos vidurkiu	100%	55,8%	

				<p>Atnaujinti ir pritaikyti bendruomenės poreikiams kaimo vietovėse esami viešieji pastatai, pagerinta bendruomeninė infrastruktūra (sukurta 19 naujų viešosios erdvės, poilsio zonų, laisvalaikio, sporto ir kultūros objektų). Nepakankamai išplėtotą netradicinę bei alternatyvi ekologiškai subalansuota ūkinė veikla kaime. Nepakankamai išnaudojami vietiniai išteklių plėtojant veiklą kaime.</p> <p>Būtina ieškoti naujų finansinių galimybių, tikslinti priemones pagal finansuojamų programų finansavimo sąlygas, koncentruoti lėšas.</p>
Subalansuotos socialinės infrastruktūros plėtra	Nedarbo lygis	7% (13,4% šalies 2012 m)	23%	<p>2013 metais darbdaviai pateikė daugiau kaip 10 tūkst. darbo pasiūlymų. Tai yra 14,4 proc. daugiau nei 2012 metais. Darbo birža 2013 metais užimtumą suteikė 17320 darbo ieškantiems žmonėms: padėjo įsidarbinti 10168 asmenims, į aktyvios darbo rinkos politikos priemones nusiuntė 5371 asmenų, savarankišką veiklą pagal verslo liudijimus pradėjo 1781 bedarbis. Bedarbiais tapo 19 proc. mažiau darbo ieškančių žmonių nei 2012 metais. 2014 m. sausio 1 d. buvo registruota 13158 bedarbiai –15,0 proc. visų teritorijos darbingo amžiaus gyventojų. Išlieka blogi gyventojų gebėjimai prisitaikyti prie aplinkos pokyčių. Įmonės aktyviai dalyvavo įgyvendinant priemonę „Mokymų programų ruošimas, mokymų organizavimas, konsultacijų teikimas“. Šios priemonės projektų įgyvendinimui skirta virš 18,9 mln. Lt ES paramos, įmonės prisidėjo privačiomis lėšomis virš 0,61 mln. Lt.</p> <p>Utenos kolegija aktyviai dalyvavo rengiant neuniversitetinio aukštojo mokslo studijų plėtros programas (parengtos 5 ir rengiamos 2 programos). Įgyvendintoms programoms skirtas finansavimas virš 9,01 mln. Lt ES paramos.</p>
	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis	10,9 (šalies 2013 m.)	14,6 (2013 m.)	
	Išlaidų maistui dalis bendroje vartojimo išlaidų struktūroje	33%	36%	

			<p>Atsižvelgiant į naujų technologinių procesų diegimą įmonėse, išlieka poreikis kvalifikuotiems darbuotojams. Nepakankamas jaunimo užimtumas ir nesudarytos sąlygos jų saviraiškai. Nepakankama švietimo paslaugų kaimo vietovėse kokybė ir nepakankamas prieinamumas. Gerai buvo plėtojama neformaliojo suaugusių švietimo sistema. Organizuoti 8 mokymai savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbuotojams. Pagerinti viešojo sektoriaus įstaigų darbuotojų administraciniai gebėjimai.</p> <p>Steigiami bendruomeniniai daugiafunkciniai centrai Kavarsko, Viešintų ir Turmanto miesteliuose, Salako miestelje rekonstruota Laisvės aikštė, įrengtos 4 daugiafunkcinės sporto aikštelės Salako, Antazavės, Turmanto ir Antalieptės kaimuose, Zarasų rajone, atnaujintos/įrengtos Giedraičių, Inturkės ir Joniškio viešosios erdvės (sporto aikštynai, visuomeniniai paplūdimiai, teritorijos prie kapinių. Bendruomenių poreikiams pritaikyti pastatai: Strigailiškio administracinis pastatas, Rimšės buvusios mokyklos pastatas Mielagėnų mokyklos pastatas administracinis pastatas Tverečiuje ir Ceikinių senosios mokyklos pastatas. Gerinama kita bendruomeninė infrastruktūra kaimo vietovėse, tačiau išlieka nepakankamas bendruomenių socialinis aktyvumas bei tarpusavio bendradarbiavimas.</p> <p>Pakankamai gerai buvo plėtojamos ir pritaikomos rajono gyventojams socialinės paslaugos. Modernizuotas Anykščių rajono socialinis paslaugų centras. Patalpos pritaikytos nestacionarioms socialinėms paslaugoms teikti. Modernizuojama Salako bendruomenės centro stacionarių</p>
--	--	--	---

				<p>globos namų Zarasų rajone infrastruktūra. bus suremontuoti ir atnaujinti 16 gyvenamųjų kambarių. Patalpos bus aprūpintos reikiama įranga bei inventoriumi ir pritaikytos specialius poreikius turintiems gyventojams.</p> <p>Prie Zarasų socialinių paslaugų centro įkurtas šeimos krizių centras, įkurtas padalinys Dusetose ir įkurti laikino gyvenimo namai. Debeikių miestelyje įkurti Savarankiško gyvenimo namai Anykščių rajono senyvo amžiaus asmenims. Ignalinos rajone pagerinta nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūra. Utenoje įkurtas Dienos centras, apimantis tris padalinius: Psichosocialinės pagalbos centrą, Šeimos paramos centrą ir Vaikų dienos centrą. Išplėstos socialinės paslaugos Molėtų socialinės paramos centro struktūriniame padalinyje.</p> <p>Gerai buvo įgyvendinamos uždavinio „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, pasiekiamumą, infrastruktūrą“ priemonės. Įgyvendinta 14 priemonių Parama gavo visų 6 savivaldybių liginės, kitos sveikatos institucijos. Pagerėjo sveikatos paslaugų infrastruktūra. Parama iš ES virš 30,1 mln. Lt.</p> <p>Visuose 6 savivaldybėse sukurtos elektroninės priemonės, kuriomis piliečiai gali išreikšti savo nuomonę įvairiais viešojo administravimo sektoriaus veiklos klausimais.</p> <p>Būtina įvertinti finansines galimybes, atrinkti ir įgyvendinti efektyviausias priemones didinčias gyventojų gebėjimus prisitaikyti prie aplinkos pokyčių.</p>
Regioninių centrų plėtra	Urbanizacijos lygis	67%	55%	Kompleksiškai sutvarkytos Utenos miesto viešosios erdvės (sutvarkyta Krašunos upės krantinė miesto centre, sutvarkytos viešosios erdvės prie

				<p>K.Donelaičio gatvės, rekonstruoti Utenio aikštės pastatų fasadai, tvarkomos Aušros gatvės viešosios erdvės), atnaujinta poilsio ir rekreacinių zonų infrastruktūra (sutvarkytas Miesto sodas ir Vyžuonos parkas, sutvarkyta Dauniškio ežero pakrantė, baigiamas rekonstruoti Utenio stadionas). Kompleksiškai tvarkomos Visagino miesto viešosios erdvės (sutvarkytos viešosios erdvės Sedulinos alėjos 1 mikrorajone ir kitų gyvenamųjų rajonų viešosios erdvės, tvarkoma aplinka Sedulinos alėjos 3 mikrorajone, tvarkomi miesto šaligatviai, privažiavimai, rekonstruojami Visagino kultūros centro „Draugystė“ ir Visagino kultūros centro „Banga“ pastatai), atnaujinama poilsio ir rekreacinių zonų infrastruktūra (įrenginėjama sporto zona Visagino ežero pakrantėje).</p> <p>Nepakankamai aktyviai įgyvendinamas tikslas - 4.2. Didinti Visagino miesto – regioninio centro konkurencingumą išnaudojant turimą potencialą, sukuriant patrauklią gyvenamąją aplinką miesto gyventojams bei palankias sąlygas verslui plėtoti.</p> <p>Būtina suaktyvinti priemonių įgyvendinimą šiam tikslui pasiekti.</p>
--	--	--	--	--

REKOMENDACIJOS DĖL PLANO ĮGYVENDINIMO IR TOBULINIMO

Nuo 2014 m. sausio 1 d. Utenos regiono plėtros 2009–2016 metais planas neteko galios. Utenos regiono plėtros taryba 2013 m. spalio 15 d. sprendimu Nr.51/7S-88 patvirtino Utenos regiono plėtros 2014–2020 metais planą, kuris buvo sudarytas atsižvelgiant į Lietuvos 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos veiksmų programos prioritetus ir Utenos regiono plėtros 2009–2016 metais plano tęstinumą.